

KOKOUSAIKA	30.9.2019	Klo 17.00
KOKOUSPAIKKA KOKOUSAIKA	Tuusniemen kunta, valtuustosali	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Tirkkonen-Hersio Asta, puheenjohtaja Martikainen Pekka, I varapuheenjohtaja Kähkönen Martti, II varapuheenjohtaja Holopainen Tenho, jäsen Karinen Päivi, jäsen Kolari Terttu, jäsen Pitkänen Juha, jäsen Puodinketo Kari, jäsen Rahunen Matti, jäsen Riekkinen Irma, jäsen Romppanen Jyrki, jäsen Räsänen Heimo, jäsen Räsänen Maija-Leena, jäsen Smolander Hannu, jäsen Toivanen Irma, jäsen Toivanen Jarkko, jäsen Voutilainen Jorma, jäsen	
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Kiviluoma Timo, kunnanjohtaja Karttunen Janne, rehtori Rissanen Paula, vs. tekninen johtaja Räsänen Maija, kunnanhallituksen jäsen Seppänen Eeva, sosiaalihoitaja Valta Tuija, toimitusjohtaja Tuusniemen Teollisuus Oy Hartojoki Sirpa, pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja	
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	
ASIAT	§ 29-	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta taikka merkintä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastamisesta)	Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Irma Toivanen ja Jarkko Toivanen.	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Asta Tirkkonen-Hersio	Pöytäkirjanpitäjä Sirpa Hartojoki
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulloinkin mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.	Tarkastusaika Tuusniemi 1.10.2019 klo 15 alkaen Allekirjoitukset Irma Toivanen Jarkko Toivanen	

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Tuusniemi 7.10.2019 Virka-asema Arkistosihteeri Allekirjoitus Maija-Liisa Itkonen
--	--

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 1-5/2019

Khall § 106

Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan normaalitoteumaan (41,66 %) nähden 4,46 % -yksikköä pienempinä, ollen 1.343.376 euroa.

Toimintakuluista palkat ja palkkiot ovat toteutuneet 0,66 % -yksikköä ajankohdan normaalitoteumaa pienempinä, ollen 41,0 %. Eläkekulujen toteuma oli 38,2 % eli 3,46 % -yksikköä alle normaalitoteuman. Muiden henkilösivukulujen toteuma oli 78,7 % eli 37,04 % -yksikköä yli normaalitoteuman. Syynä tähän on taseesta tehty vuoden 2017 tapaturmavakuutusmaksujen lopullisen toteuman oikaisu. Palvelujen ostojen toteuma oli 42,9 % eli 0,43 % -yksikköä yli normaalitoteuman.

Toimintakulut yhteensä ovat toteutuneet 42,3 %:n suuruisina eli 0,64 % -yksikköä yli talousarvion mukaisen normaalitoteuman.

Toimintakatteen määräksi on muodostunut -7.937.210 euroa eli 43,3 %.

Verotulot ovat toteutuneet jonkin verran budjetoitua pienempinä, toteutumisaste oli 39,7 %. Valtionosuuksien toteutumisaste oli 41,7 %.

Rahoitustuottojen toteuma oli 45,25 % ja rahoituskulujen 28,3 %. Vuosikate oli negatiivinen 496.708 euroa, toteuman ollessa 455,1 %, kun koko vuodelle on budjetoitu vuosikatetta -109.150 euroa.

441.210 euron suuruisten poistojen jälkeen on tilikauden tulos tarkastelujaksolta 937.918 euroa alijäämäinen talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa 80,3 %.

Liite: Kunnan tuloslaskelma tammi-toukokuulta 2019

Valmistelija: kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Tuloslaskelman toteutuminen merkitään kunnanhallituksen tietoon saatetuksi ja saatetaan tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

TUUSNIEMEN KUNNAN OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.06.2019

Khall § 128

Tuusniemen kunnan talouden toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle säännöllisesti. Ajalta 1.1. – 30.6.2019 laadittu osavuosikatsaus sisältää kokonaistoiminnan – ja talouden tarkastelun, tuloslaskelman toteumavertailun ja analysoinnin, rahoituslaskelman, keskeiset tunnusluvut, konsernitarkastelun ja talousarvion toteumat toimialoittain sekä laskennallisen ennusteen tilikauden 2019 tuloksesta.

Vuoden 2019 muutettu talousarvio on – 1 130 334 € alijäämäinen, joten 30.6. tilanteen mukainen alijäämä saisi tähän nähden olla enintään – 565 167 €. Ensimmäisen kuuden kuukauden toteuman perusteella kunnan taloustilanne on selvästi talousarvion lukemaa heikompi (alijäämä – 978 353 €). Talousarvion toteumaa tulee korjaamaan tilinpäätöksessä 111 116 euron suuruinen poistoeron muutos, mikä on otettu huomioon osavuosikatsauksessa talousarvion osalta, mutta ei talouden toteumassa. Vuotta aikaisemmin vuoden ensimmäisen puoliskon alijäämä oli – 811 615 €, joten myös siihen suhteutettuna tämä vuosi näyttää tässä vaiheessa heikommalta.

Tämän hetken arvio on, että vuoden 2019 tilinpäätös toteutuu pääpiirteissään talousarvion mukaisena. Toimintatuotot näyttävät toteutuvan hieman talousarviota pienempänä terveyskeskuksen vuodeosaston kuopiolaisten asiakkaiden määrän vähentymisen johdosta. Toisaalta toimintatuottojen määrää lisää vuoden 2018 metsänmyyntitulojen kirjautuminen kuluvan vuoden tuottoihin.

Toimintakulut ovat olleet hieman korkeammat (50,6 %) kuin koko vuoden talousarviossa. Valtuusto on kokouksessaan 6.5.2019 § 18 liittänyt käsiteltävänä olleeseen talouden toteumaan 1-3.2019 toivomusponnen, jonka mukaan kunnanhallituksen ja lautakuntien tulee sopeuttaa alaistaan kunnan toimintaa siten, että vuodelta 2019 kertyy alijäämää talousarviossa vahvistettua vähemmän. Kunnan talouden sopeuttamiseksi tulee toimialajohtajien valmistella toimenpiteet, joilla on kunnan taloutta jo kuluvana vuonna vahvistava vaikutus. Nämä toimenpiteet tulee käsitellä lautakunnissa elokuun 2019 loppuun mennessä ja ne tulee esittää edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi. Lautakunnat ovat käsitelleet sopeuttamistoimia kokouksissaan ja toimenpiteet ovat kunnanhallituksen esityslistalla 16.9.2019 § 121, 123 ja 124.

Verotuloissa, rahoitustuotoissa ja -kuluissa ei odoteta tapahtuvan suuria poikkeamia talousarvioon verrattuna.

Kunnanhallitus 16.9.2019 § 128
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 30

Kunnan maksuvalmius on hiljalleen heikentynyt viime vuodet mallillisista investoinneista huolimatta lähinnä epätasapainossa olevan käyttötalouden vuoksi. Kunnanvaltuusto päätti 25.3.2019 § 4, että Tuusniemen kunta ottaa käyttöön Kuntarahoitus Oyj:n kuntatodistusohjelman kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi. Sitä ei ole vielä jouduttu käyttämään, mutta kunnan maksuvalmiuden ennakoidaan vaativan vahvistamista viimeistään kuluvan vuoden investointien tullessa maksuun.

Tarkempi analyysi ja toimialakohtaiset arviot löytyvät liitteenä olevasta osavuositarkastuksesta.

Liite: Osavuositarkastus 1.1. – 30.6.2019

Valmistelija: hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh 044 7209036

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi saaduksi liitteenä olevan osavuositarkastuksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi saatettavaksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus 16.9.2019 § 115
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 31

O365 PALVELUN KÄYTTÖÖNOTTO TUUSNIEMEN KUNNASSA JA KÄYTTÖÖNOTTOPROJEKTIIN HAETTAVA MÄÄRÄRAHA

Khall § 115

Tuusniemen kunnalla on käytössä useita Microsoftin tuotteita. Näiden tuotteiden lisensointi on muuttumassa Microsoft 365 lisensointiin. Muutos johtuu Microsoftin tuen loppumisesta kunnassa käytettäville nykyisille tuotteille. Uusien tuotteiden ominaisuudet tehostavat toimintaa oman organisaation sisällä sekä eri organisaatioiden välillä muun muassa mahdollistamalla nykyistä laajemmin reaaliaikaisen tiedon tuottamisen ja jakamisen. Tässä yhteydessä voidaan siirtää palveluita palvelimilta pilvipalveluihin, jolloin dokumentteja voidaan käsitellä joustavammin ja tehostaa yhteistyötä näitä palveluja käyttävien kesken. Työskentely on myös tietoturvallisesti laite- ja paikkariippumatonta. Näiden palvelujen käyttöön ottamiseksi Istekki Oy käynnistää O365-käyttöönottoprojektin. Koska kyseisestä projektista ja sen toteuttamisen takarajasta on saatu tieto vasta kesällä 2019, ei siihen liittyviä kokonaiskustannuksia ole voitu sisällyttää kunnan kuluvan vuoden talousarvioon. Projektin kokonaiskustannukset ovat 42 397 euroa. O365-palvelujen ylläpitokustannus kuukausittain on 2 362 euroa. Näiden palvelujen käyttöönoton myötä lakkaavat korvattavien nykyisten palvelujen ylläpitomaksut, joten ylläpitomaksujen osalta ei ole tarvetta lisämäärärahan hakemiseen. Projekti on neuvoteltu alkamaan lokakuussa 2019 ja se päättyy helmikuun 2020 loppuun, jolloin myös päättyy Microsoftilta saatavissa oleva välttämätön tuki projektin myötä korvattaville nykyisille tuotteille. Projektin kustannukset jakautuvat vuosille 2019 ja 2020 siten, että lisämäärärahan tarve vuodelle 2019 on 22 000 euroa. Määräraha kirjataan keskitetyn tietohallinnon asiantuntijapalvelujen ostoon kustannuspaikalle 1701. Loppuosa projektin kustannuksista sisällytetään vuoden 2020 talousarvioon. Oheismateriaalina on Istekki Oy:n luottamuksellinen konsulttipalvelusopimus liitteineen.

Valmistelija: kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

1. Kunnanhallitus hyväksyy oheismateriaalina olevan Istekki Oy:n konsulttipalvelusopimuksen liitteineen ja valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan sopimuksen, edellyttäen, että valtuusto myöntää projektiin tarvittavan lisämäärärahan.
2. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää Tuusniemen kunnan O365- projektiin määrärahaa vuoden 2019 talousarvion käyttötalousosaan talousarviomuutoksena 22 000 euroa.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus 16.9.2019 § 115
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 31

Kvalt § 31

Päätös:

Kunnanhallitus 16.9.2019 § 127
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 32

TALOUSARVIOMUUTOS VUODEN 2019 TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSAAN

Khall § 127

Keskushallinnon vuoden 2019 käyttötalous on ylittymässä 12.000 euroa. Käytännössä ylitys on tapahtumassa ulkopuolisten asiantuntijapalvelujen hankinnan osalta. Näitä menoja kohdistuu ikäihmisten sähköisten asiainnin edistämiseen järjestettävät kaksi tilaisuutta yhteensä 1.000 euroa, Perlacon Oy:n talousanalyysi ja siihen liittyvä valtuustoseminaari 5.200 euroa, sekä loppuvuodeksi Perlacon Oy:ltä hankittava tarkempi asiantuntijatuki analyysineen vuoden 2020 talousarvion sekä talousarvion suunnitelmavuosien tasapainottamiseksi 5.800 euroa.

Valmistelija kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 720 9047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää vuoden 2019 talousarvion käyttötalousosaan keskuhallintoon ulkopuolisten asiantuntijapalvelujen ostoon yhteensä 12.000 euroa.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kvalt § 32

Päätös:

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN OSAVUOSIKATSAUS 2019 JA TALOUDEN SOPEUTTAMISEEN VASTAAMINEN

Sosltk 29.8.2019 § 25 Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.12.2018 § 44 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2019–2021. Talousarvion täytäntöönpanosta ja noudattamisesta kunnanhallitus antoi ohjeet 24.1.2019 § 11.

Vuoden 2019 talousarvio on noin miljoona euroa alijäämäinen. Kaikkia talousarvion toteutumiseen osallistuvia tahoja kehoitetaan toimimaan kustannustehokkaasti ja taloudellisesti.

Talousarvion toteutumisesta laaditaan osavuosikatsaus 30.6. ajankohdan mukaisesti. Raportti esitetään kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle. Osavuosiraportissa käsitellään tehtäväkohtaisesti toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumaa.

Talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena. Mikäli talousarvio uhkaa ylittyä, on ryhdyttävä toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi. Ennen talousarviomuutosesityksen tekemistä on myös etsittävä säästöjä kyseisen toimialueen tehtävistä ja toiminnoista. Ensisijaisesti mahdolliset ylitykset tulee kattaa toimialan sisältä.

Poikkeaminen ja muutostarve koskevat sekä määrärahoja, tuloarvioita että toiminnallisia tavoitteita. Talousarviomuutoksen yhteydessä on esitettävä selvitys määrärahamuutoksen vaikutuksesta tuloarvioon ja toiminnallisiin tavoitteisiin. Talousarviomuutos on aina perusteltava. Perusperiaate on, että talousarviovuoden aikana ei hyväksytä enää lisämenoja, ellei kyseessä ole erittäin perusteltu lakisääteinen meno.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 24.6.2019 § 100 käsitellyt kunnan talouden sopeuttamista. Valtuusto on kokouksessaan 6.5.2019 § 18 liittänyt käsiteltävänä olleeseen talouden toteumaan toivomusponnen, jonka mukaan kuntien tulee sopeuttaa kunnanhallituksen ja lautakalaistaan kunnan toimintaa siten, että vuodelta 2019 kertyy alijäämää talousarviossa vahvistettua vähemmän.

Kunnan talouden sopeuttamiseksi tulee toimialajohtajien valmistella toimenpiteet, joilla on jo kuluvana vuonna kunnan taloutta vahvistava vaikutus. Nämä toimenpiteet tulee käsitellä lautakunnissa elokuun 2019 loppuun mennessä ja ne tulee esitellä edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi. Toimenpiteet tulee kirjata sekä puolivuosisatsaukseen että toimielimien esityslistojen ja pöytäkirjojen esittelyteksteihin selkeinä erillisinä kokonaisuuksina.

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

Kunnanhallitus käsittelee asiaa syyskuussa 2019. Kunnanhallituksen päätös saatetaan valtuustolle tiedoksi.

Seuraavassa arvioidaan sosiaalilautakunnan talouden toteumaa tammi-kesäkuun 2019 toteuman ja tiedossa olevien sidottujen menojen perusteella ja ennakoitaan tulevien vuosien kehitystä ja mahdollisuuksia menojen pienentämiseksi ja tulojen kasvattamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Lasten ja perheiden palveluja ohjaavia lakeja ovat mm. sosiaalihuoltolaki, lastensuojelulaki, laki lapsen elatuksesta, laki lapsen huollosta- ja tapaamisoikeudesta, adoptiolaki, laki opiskeluhuollon järjestämisestä,

Koulupsykologi- ja perheneuvolapsykologipalvelut hankitaan ostopalveluna, kustannus noin 50 000 €/v. Hankinta on tehty ostopalveluna kahden vuoden ajan. Toimintatapoja kehitetään koko ajan asiakastarpeeseen ja yhteisölliseen tarpeeseen vastaaviksi. Ostopalvelusopimusta on tarpeen jatkaa tulevinakin vuosina. Vuoden 2019 määräraha 35 000 € on 25 000 € liian pieni.

Koulukuraattorityö on osa opiskelijahuoltoa. Se tuotetaan edelleenkin sosiaalitoimen lapsiperhepalveluista siten, että sosiaaliohjaaja toimii koulukuraattorina ja sosiaalityöntekijä vastaavana koulukuraattorina.

Sosiaalihuoltolain mukaista sosiaalityötä ja perhetyötä tekevät sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja. Lapsiperheiden kotipalvelutarpeeseen vastataan kohdentamalla hoitajajaresurssi tarpeen mukaisesti vanhustyön alaisuudessa olevasta kotipalvelusta.

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on korkea. Vuosittain tulee uusia sekä lyhyempi- että pitkäkestoisempia sijoitustarpeita. Perhekuntoutus on intensiivinen ja arvokas, mutta lyhytaikainen väliintulo, minkä tarkoituksena on tukea vanhempia vanhemmuudessa ja lapsia kasvussa ja kehityksessä, niin että ei tarvita sijaishuoltoa. Tulojen kasvattamiseksi tulee vanhemmilta perittävät asiakasmaksut ja elatusavut tarkistaa.

Koska aiemmin syntynyt sijaishuollon tarve on pitkäkestoista ja uusiin tarpeisiin tulee vastata, ovat lastensuojelun menot tulevinkin vuosina korkeat eikä säästöpotentiaalia ole näkyvissä. Menoissa on vuosittaista vaihtelua.

Lapsiperheiden osallisuutta ja toimijoiden tavoitteellista yhteistä tekemistä varten kunnassa on hallintokuntarajat ylittävä TUULA-

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

tiimi (Tuusniemen lapsiperheiden hyvinvointiryhmä). Maakunnallinen lapsiperhepalvelujen yhteistyö ja perhekeskustoimintamallin eteenpäin vieminen jatkuu maakunnallisessa LAPE-työryhmässä ja sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyönä LAPE-akatemiassa. Tuusniemen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan vuonna 2020.

Vuoden 2019 lasten ja perheiden tulosalueen talousarviomenoihin tarvitaan lastensuojeluun tiedossa olevan sijaishuollon ja perhekuntoutuksen tarpeen perusteella lisämäärärahaa 210 000 €. Lasten ja perheiden palvelujen lisämäärärahatarve on yhteensä 235 000 €. Muilta tulosalueilta säästyy 156 060 €, mikä kattaa osan lisämäärärahatarpeesta. Loppu jää tässä vaiheessa kattamatta.

Vanhuspalvelut

Vanhuspalveluja ohjaa sosiaalihuoltolaki, vanhuspalvelulaki ja terveydenhuoltolaki.

Ikäihmisten palvelutarpeeseen vastataan sosiaalitoimen järjestämällä palveluohjauksella, päiväkeskustoiminnalla, kotipalvelulla, asumispalveluilla ja omaishoidon tuella. Kotisairaanhoidon ja vuodeosastohoito tulee Kuopion kaupungin järjestämältä terveydenhuollolta.

Ikäihmisten palvelutarpeiden arvioimiseksi, toteuttamiseksi ja toteutumisen seuraamiseksi on kehitetty palvelutarpeen arviointia, palveluohjausta ja arvioivaa kuntoutusjaksoa ennen kuin asiakkaasta tulee säännöllisen kotihoidon tai asumispalvelujen asiakas. Kotikuntoutuksen keinoin vaikutetaan toimintakyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen niin, että palvelutarve vähenisi ja palvelujen tarve siirtyisi myöhemmäksi. Omaishoidon tuen saajien palvelutarve tarkistetaan säännöllisesti ja omaishoitajille järjestetään valmennusta ja tukea omaishoitajuuden toteuttamiseksi. Omaishoidon tukeen oikeutettujen määrä ja hoidon tarve on ollut kasvava. Tarpeeseen vastaamiseksi tulee omaishoidon tuen määräämistä kasvattaa vuositasolla noin 40 000 eurolla.

Palveluohjauksella pystytään kohtaamaan kuntalaisten palvelutarpepyynnöt laaja-alaisesti arvioiden ja oikea-aikaiset ja toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointiin perustuvat palvelut suunnitellen. Palveluohjaajan työnkuvaan kuuluu myös omaishoidon tuen ja perhehoidon prosessista vastaaminen ja kehittäminen. Palveluohjaajan tehtävä on täytetty määräaikaista 31.3.2018 – 31.12.2019. Sitä esitetään vakinaistettavaksi 1.1.2020 alkaen.

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

Tehostettua ympärivuorokautista asumispalvelua tuotetaan Tuusniemen palvelukeskuksessa Mänty-, Tuomi- ja Koivukodissa. Tuomikodissa on pitkäaikaista asumista huoneessa lyhytaikaista asumista kahdessa kahden hengen huoneessa. Koivukodissa on 8-paikkainen ikäihmisten yksikkö Mummola. Lopuilla 11 paikalla on vammaispalvelun ja kehitysvammaisten tehostettua palveluasumista. Mäntykoti on 7 huoneen muistisairaiden yksikkö.

Oman toiminnan lisäksi tullaan tarvitsemaan muutamia asumisen ostopalvelupaikkoja ikäihmisten ja vammaisten erityisen tuen tarpeeseen vastaamiseksi. Vuoden 2018 -2019 aikana ostopalvelujen tarve on kasvanut, mikä aiheuttaa muun sosiaalitoimen tulosalueelle 85 000 euron määrärahatarpeen. Asumispalvelujen kustannukset eivät ole lähitulevaisuudessa vähenemässä.

Vanhustyön johtajan virka jää avoimeksi 1.1.2020. Virkaa ei täytetä. Koivukodin vastaavan sairaanhoitajan tehtävä esitetään muutettavaksi asumispalvelujen esimiehen viraksi ja kotipalvelun vastaavan sairaanhoitajan tehtävä kotihoidon esimiehen viraksi. Hallintosäännön muutoksella heille annetaan vastuuta ja valtaa sekä asiakas- että henkilöstöpäästösten tekoon. Koko vanhuspalvelujen johtamisesta tulee vastaamaan sosiaalijohtaja. Henkilöstökulut vähenevät n. 50 000 eurolla, mikä tulee pääosin kulumaan työn vaativuuden arvioinnin perusteella tehtäviin hoivatyön palkantarkistuksiin.

Kotipalvelu ja kotisairaanhoito ovat eri organisaation alla. Toimintatapoja kehitetään yhteistyössä. Saman johdon alaisuuteen saaminen edellyttää, että kotipalveluun saadaan asiakas- ja potilastietojärjestelmä. Alue Pegasoksen hankinta on suunnittelun alla ja sen hankintaan varaudutaan vuoden 2020 talousarviossa. Myös mobiilikirjaaminen tulee lähivuosina ajankohtaiseksi.

Vanhuspalvelujen suurin kustannus on oman henkilöstön palkka- ja henkilöstökulut. Henkilöstön määrää ei pystytäkään kasvavan palvelutarpeen vuoksi lähivuosina vähentämään.

Vuodeosasto muutettiin 28-paikkaisesta 24-paikkaiseksi syksyllä 2017, jolloin sen henkilöstö säilyi ennallaan, mikä tarkoittaa henkilöstömitoituksen nousua. Yhdestä huoneesta tehtiin kuntoutushuone, jonka toiminnalla on vaikutettu vuodeosaston potilaiden toimintakyvyn ylläpitämiseen ja tarjottu tilaa myös muiden ryhmien käyttöön. Kuopiolaisten vuodeosaston käyttö on ollut vähenevä ja vähentynyt puoleen verrattuna viime vuoteen. Kuopion kaupungin ja Tuusniemen sosiaalitoimen yhteinen työryhmä kokoontuu 2.9.2019 ensimmäisen kerran selvittämään vuodeosaston tilannetta ja tulevaisuutta.

Tulevina vuosina kustannusten kasvua voidaan hillitä ja laatua varmistaa tekemällä ratkaisuja johtamisessa ja esimiestyössä, henkilöstön osaamisen kehittämisessä, vuodeosaston toiminnassa ja henkilöstön kohdentamisessa kotona asumisen tukeen ja kotihoitoon sekä asumispalveluihin ja investoimalla asiakas- ja potilastietojärjestelmän ja mobiililaitteiden hankintaan ja käyttöön-ottoon.

Vanhuspalvelujen tulosalueelle ei tehdä vuodelle 2019 talousarviomuutoksia.

Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen järjestämistä ohjaa vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki. Vammaispalvelulaki on lähiaikoina uudistumassa.

Vammaispalvelujen suurimpia kustannuksia tulee laitoshoidosta ja kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten asumispalvelujen ostosta, päiväaikaisen toiminnan järjestämisestä eli työ- ja päivätoiminnoista, henkilökohtaisesta avusta ja liikkumisen tukemisesta eli kuljetuspalveluista.

Kehitysvammaisten laitoshoidtoa on ostettu Vaalijalan kuntayhtymältä ja Honkalampikeskukselta. Laitoshoidon tarve on ollut korkea vaikeavammaisuuden vuoksi. Laitoshoidtoa korvaavana on järjestetty ostopalveluna palveluasumista niin kehitysvammaisille kuin vaikeavammaisille. Koivukoti tarjoaa itse tuotettuna ympärivuorokautista asumista sekä kehitysvammaisille että vaikeavammaisille.

Päiväaikainen toiminta järjestetään muualla asuville ostopalveluna ja Tuusniemellä asuville työtoimintana virastotalolla ja päivätoimintana Touhulassa.

Henkilökohtaisella avulla turvataan vammaisen itsenäistä selviytymistä. Pääsääntöisesti henkilökohtainen apu järjestetään työnantajamallilla, missä kunta toimii palkan ns. sijaismaksajana. Osin henkilökohtaista apua tehdään myös omana työnä, mm Koivukodin asiakkaille ja erityistä tukea tarvitseville. Menoissa on vaihtelua asiakastarpeen mukaisesti.

Kotona asumisen tuki on laajeneva palvelumuoto, mihin tarvitaan tulevaisuudessakin kehitysvammaosaamisen ja mielenterveysosaamisen osaavaa henkilöstöä. Nykyisellä vammaispalvelujen oman henkilöstön määrällä pystytään vastaamaan vammaispalvelujen nykyiseen ja lähivuosina tiedossa olevaan palvelutarpeen.

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

seen. Mielenterveyskuntoutujien palvelutarpeeseen vastaimiseksi tarvitaan uusien toimintamallien kehittämistä yhdessä terveydenhuollon kanssa.

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut ovat viime vuosina olleet kasvusuunnassa, mm opiskelukuljetusten vuoksi. Kuljetuspalvelujen kilpailutus on Sansialla menossa. Kuljetuspalvelujen kilpailutuksen, matkojen oikeellisuuden valvonnan ja laskutusprosessin muuttumisella voidaan arvioida saatavan menojen kasvua hillittyä. Sansiaan on liittymässä uusia kuntia.

Laitoshoidon vähenemisen vuoksi vuoden 2019 talousarviossa säästyy määrärahoja 270 000 €, perhehoito vie 28 000 € ja kuljetuspalvelut 26 000 € arvioitua enemmän. Vammaispalvelujen tulosalueen menot vähenevät yhteensä 217 000 €.

Vuoden 2020 talousarviossa kehitysvammaisten laitoshoidon menot ovat 380 000 € pienemmät kuin vuoden 2019 alkuperäisessä talousarviossa.

Vammaispalvelujen kustannusten kehitys riippuu palvelutarpeen kehittymisestä. Yhdenkin asiakkaan poistuminen palvelujen piiristä voi vähentää menoja huomattavasti samoin kuin yhden uuden asiakkaan tuleminen palvelujen piiriin.

Aikuissosiaalityö ja työllisyyspalvelut

Aikuissosiaalityötä ohjaa mm. sosiaalihuoltolaki, mielenterveyslaki, päihdehuoltolaki, laki kuntouttavasta työtoiminnasta ja laki monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä.

Keskeistä aikuissosiaalityössä on tunnistaa tuen tarpeet ja saada vaikuttavuutta asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyteen, kuntoutumiseen, työ- ja toimintakykyyn, työllistymiseen sekä osallisuuteen ja merkityksellisyyden kokemukseen.

Työllistymisen edellytysten parantaminen edellyttää resurssia asiakkaiden kohtaamiseen yksilöllisesti ja myös monialaisesti eri tahojen kanssa yhdessä. Te-toimiston, Kelan, terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteisen työn onnistumiseksi edellytetään sujuvia asiakasprosesseja. Asiakasohjauksen toteutumiseksi tarvitaan ti-
loja sosiaalisen kuntoutuksen toteuttamiseksi, kuntouttavan työtoiminnan ja tuetun työllistymisen mahdollisuuksia, palkkatukimahdollisuuksia ja tarvittaessa hyvinkin tiivistä yksilöohjausta ja jatkuvaa yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Tähän tarpeeseen vastataan tällä hetkellä aikuissosiaalityöllä ja ViaDian palveluilla yhdessä kunnan toimialojen omien yksiköiden kanssa.

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

Tuusniemen sosiaalitoimella on kaksivuotinen sopimus vuoden 2020 loppuun ViaDian sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan palvelujen ostamisesta. Ensimmäisen vuoden aikana toiminta on vastannut sille asetettuja odotuksia ja vaikuttavuutta on nähtävissä pitkäaikaistyöttömyyden laskemisena ja työmarkkinatukimenojen pienenemisenä. Palveluja tulee yhteistyössä kehittää koko ajan, jotta osataan vastata kulloinkin oikealla tavalla asiakaskunnan yksilölliseen palvelutarpeeseen. Sopimuksen jatkuminen tulee arvioida vuoden 2020 keväällä.

Päihdetyöllä pitää pystyä vastaamaan sekä päihteiden käytön ja muiden riippuvuussairauksien tunnistamiseen, hoitoon motivointiin että hoidon järjestämiseen niin avohoidollisesti, kuntouttavin asumispalveluin kuin laitoshoidollisesti. Päihdepalvelujen kustannukset ovat olleet vuosittain alle 50 000 euroa (vuoden 2019 varaus 37 000 €), mutta ne saattavat vaihdella jonkin verran muuttuvan tarpeen vuoksi. Oikea-aikaisella ja laadukkaalla päihdetyöllä ehkäistään isojen menojen syntymistä esim. terveydenhuollossa, lastensuojelussa sekä työelämässä. Päihdekuntoutujien asumisen tarpeeseen tulee vastata omassa kunnassa, jotta ei jouduta ostamaan kalliimpia asumispalveluja.

Tulevia vuosia ajatellen kunnassa tarvitaan aikuissosiaalityössä jatkossakin nykyinen henkilöstö ja ostopalvelut. Työllisyyspalvelujen määrärahatarve tulee nettomenoina olemaan n. 180 000 €/v. Palkkatukipalkkoihin (sisältyy työllisyysmenoihin) on varattu 70 000 € vuodelle 2019, mikä näyttää olevan riittävä määrä edistämään mm. oppisopimuksilla kouluttautumista tai muita yksilöllisiä työllistymisen polkuja ja vastaamaan velvoitetyöllistettävien työllistämiseen. Työmarkkinatukeen asetettiin kolme vuotta sitten tavoitteeksi 190 000 €/v. Vuonna 2019 siihen näytettäisiin päästävän. Tuleville vuosille asetetaan tavoitteeksi päästä tasolle 170 000 €/v.

Aikuissosiaalityön ja työllisyyspalvelujen tulosalueella syntyy vuoden 2019 talousarviossa 50 060 € säästö ViaDian sopimuksesta ja muita pienempiä käyttömäärärahoja säästyy 8 000 €, joten koko tulosalueelta voidaan talousarviomuutoksella vähentää menoja yhteensä 60 060 €.

Muu sosiaalitoimi

Muun sosiaalitoimen tulosalueella ovat omaishoidon tuen asumisen ostopalvelujen ja omaishoidon tuen lisäksi yhteistoiminnassa järjestetyt sosiaalipäivystys ja sosiaali- ja potilasasiamies.

Omaishoidon tuen määräraha vuodelle 2019 on 14 000 euroa pienempi kuin mitä oli vuoden 2018 tilinpäätös. Omaishoidon tuen

saajien määrä tulee kasvamaan yli 75-vuotiaitten määrän lisäntyessä, mikä tietää kustannusten kasvua.

Mielenterveyskuntoutujien asumisen ostopalvelujen tarvetta on kaikenikäisillä ihmisillä. Jotkut nuoret tarvitsevat asumisen tukea siirtyessään opiskelemaan tai asumaan toisille paikkakunnille. Pitkään sairastaneet tarvitsevat lisääntyneen avun ja erityisen tuen asumispalveluja, joita ei aina pystytä järjestämään kunnan omissa palveluissa. Jotta asumispalvelujen tarve ei lisäännä entisestään, tulee entistä enemmän tehdä kotona asumisen tukea yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Päiväaikaisia toimintoja on järjestetty osana vammaispalveluja, joilla osaltaan tuetaan kotona asumista.

Vuodelle 2019 tarvitaan 36 000 € lisämäärärahaa, että kesäkuun 2019 lopussa tukeen oikeutetut saadaan omaishoidon tuen piiriin ja tuki korotettua niille saajille, joilla siihen hoitoisuuden perusteella on oikeus. Asumispalvelujen ostot ovat 1000 päivää suuremmat kuin talousarviossa, joten määrärahatarve on vuoden 2019 talousarviossa 85 000 €.

Muiden palvelujen tulosalueen menoihin tarvitaan yhteensä 121 000 €.

Kuopion kaupunki järjestää maakunnallisen sosiaalipäivystyksen, jota ollaan 1.1.2020 laajentamassa koskemaan myös virka-aikaista sosiaalipäivystystä. Se tietää vuonna 2020 kustannusten nousua noin 3 000 eurolla vuodessa.

Tilat

Hammashoidon tilojen suunnittelussa kunnanvirastolle on otettu huomioon myös virastotalolla olevien toimintakeskuksen ja mielenterveys- ja kasvatus- ja perheneuvolan tilojen saattaminen vastaamaan toiminnallisia tarpeita. Tilojen suunnittelussa on arvioitu tarvittavan kahden hammashoituhuoneen sijasta yksi hammashoituhuone, koska yhdellä hammaslääkäri-suuhygienistityöparilla pystytään vastaamaan 2 500 asukkaan hammashoidon tarpeeseen. Investointikustannuksen arvioidaan pienenevän 60 000 eurolla, laitehankintojen 30 000 eurolla ja henkilöstökustannusten 80 000 euroa vuodessa. Hammashoidon tilojen saneeraamiseen on varattu investointimääräraha vuodelle 2019. Toimintakeskuksen tilojen saneeraaminen huomioidaan vuoden 2020 talousarviossa.

Palvelukeskuksen korjaamisesta on valmisteilla suunnitelmat siten, että Mäntykoti saneerataan ensin vuoden 2019 määrärahoilla ja muulle osalle palvelukeskusta tehdään kuntoarviointi, korjaussuunnitelma ja kustannusarvio tuleville vuosille. Palvelukeskuksen

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

tilojen suunnittelussa tulee huomioida Tuusniemen vuodeosaston tuleva käyttö.

Tuusniemen kunta on antanut veloituksetta ViaDialle käyttöön Urheilutie 2 tiloissa olevat kiinteistön tilat. Tilojen kunnostamissuunnitelma tulee laatia.

valmistelija: sosiaalijohtaja Eeva Seppänen, puh 044 720 9049

LIITE: Sosiaalilautakunnan osavuositarkastus 1.1.2019 – 30.6.2019

LIITE: Talousarviomuutokset vuoden 2019 talousarvioon.

Sosiaalijohtajan päätösehdotus:

Sosiaalilautakunta hyväksyy liitteenä olevan sosiaalilautakunnan osavuositarkastuksen toiminnan ja talouden toteumasta ajalla 1.1.2019 – 30.6.2019 ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Osavuositarkastukseen sisältyy seuraavat vuoden 2019 talousarviomuutokset:

Lasten ja perheiden palvelut: toimintamenojen lisäys 156 060 €

Vanhuspalvelut: ei talousarviomuutoksia

Vammaispalvelut: toimintamenojen vähennys - 217 000 €

Aikuissosiaalityö: toimintamenojen vähennys -60 060 €

Muu sosiaalitoimi: toimintamenojen lisäys 121 000 €

Terveystoimi: ei talousarviomuutoksia

Menojen lisäys 277 060 €

Menojen vähennys 277 060 €

Sosiaalilautakunta yhteensä: toimintatuotot ja toimintamenot säilyvät alkuperäisen talousarvion 2019 mukaisena.

Esittelytekstissä oleva teksti esitetään kunnanhallitukselle vastaukseksi talouden tasapainottamiseen.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 25
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 121
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 33

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi saaduksi sosiaalilautakunnan antaman selvityksen talouden sopeuttamisesta
2. esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi sosiaalilautakunnan esittämät vuoden 2019 talousarvionmuutokset.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kvalt § 33

Päätös:

Kunnanhallitus 16.9.2019 § 126
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 34

TALOUSARVIOMUUTOS VUODEN 2019 INVESTOINTIOSAAN, OSAKKEET JA OSUUK- DET

Khall § 126

Kuluvan vuoden talousarvion investointiosaan ei ole varattu lainkaan osakkeiden tai osuuksien hankintaan. Servica Oy:stä sekä Sakupe Oy:stä on oltu kunnanjohtajaan yhteydessä muuttuneiden hankintalain säännösten johdosta. Hankintalaissa on merkittävästi tiukennettu ns. in house yhtiöiden mahdollisuuksia harjoittaa liiketoimintaa muiden kuin omistajatahojensa kanssa. Tämän vuoksi monet in house –periaatteella toimivista yhtiöistä ovat linjanneet, etteivät ne jatkossa enää lainkaan harjoita liiketoimintaa muiden kuin omistajatahojensa kanssa.

Servica Oy tuottaa Tuusniemen kunnalle tällä hetkellä keskusvaraston tuotteita sekä satunnaisesti ruokapalvelu- ja kiinteistöpalveluostoja. Kunnanhallitus on pyytänyt 24.6.2019 § 101 Servica Oy:n hallitukselta suostumusta yhden Servica Oy:n osakkeen ostamiseen. Myyjänä olisi Kuopion kaupunki ja osakkeen hinta olisi 2.500 euroa. Servica Oy:n hallitus on kokouksessaan 22.8.2019 antanut suostumuksensa em. osakkeen ostamiselle.

Sakupe Oy:n yhden osakkeen hinta on 500 euroa. Sen hankkiminen ei edellytä yhtiön hallituksen suostumusta ja kyseessä on suunnattu osakeanti.

Valmistelija kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 720 9047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle talousarviomuutoksena vuoden 2019 talousarvioon lisättäväksi osakkeisiin ja osuuksiin yhteensä 3.000 euroa yhden Servica Oy:n osakkeen ja yhden Sakupe Oy:n osakkeen hankkimiseksi Tuusniemen kunnalle.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kvalt § 34

Päätös:

Tekninen lautakunta 29.8.2019 § 56
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 132
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 35

MÄÄRÄRAHOJEN SIIRTO INVESTOINTIOSAN KOHTEISTA

Tekn. Itk 29.8.2019 § 56 Tuusniemen kunnan talousarviossa on varattu määrärahaa kaavateiden perusparannukseen sekä Koivukodin tuulikaapin rakentamiseen. Määrärahaa on varattu yhteensä 205.000,00 euroa, josta 175.000,00 euroa Hyväriläntien ja Kassatien korjaukseen sekä 30.000,00 euroa Koivukodin tuulikaapin rakentamiseen.

Kuluvan vuoden aikana on tullut yllättäviä investointikohteita, joihin ei talousarviota laadittaessa ole voitu varautua. Heti vuodenvaihteen jälkeen kunnalle tuli hautauslain muutoksen myötä velvoite rakentaa palvelukeskukselle vainajakylmiö, jonka rakentamiskustannukset ovat olleet 22.000,00 euroa. Raha vainajakylmiön rakentamisen on ajateltu siirtää Koivukodin tuulikaapin investointirahasta. Tuulikaapin rakentaminen on korvattu nykyaikaisella tekniikalla, asentamalla pääovelle oviverhopuhallin. Puhalltimen kustannus on 2.500,00 euroa asennuksineen. Puhallin on kirjattu käyttötalouspuolelle, joten vainajakylmiön tarpeisiin voidaan siirtää tuulikaappiin varattu 30.000 euron investointiraha eikä lisämäärärahaan ole tarvetta tältä osin.

Toinen yllättävä investointikohde paljastui Mäntykodin sisäilmaongelman myötä, kun henkilöstöltä alkoi tulla palautetta huonosta sisäilmasta ja henkilöstön kokemista oireista. Asian tiimoilta perustettiin sisäilmatyöryhmä, johon on kuulunut kunnan edustajia, työterveyshuollon edustajia sekä ympäristöterveydenhuollon edustaja. Työryhmässä on ollut mukana myös sisäilma-asiantuntija Sisäilmatalo Kärki Oy:stä.

Mäntykodilla on tehty sisäilmatutkimuksia aistinvarasesti, materiaalinäytteitä tutkimalla sekä rakenteita avaamalla. Tulosten perusteella on laadittu korjaussuunnitelma. Korjaussuunnitelma kattaa rakenteiden tiivistyskorjaukset ym. sisäilmakorjaukset, asuinhuoneiden pintaremontin sekä huoneiden wc-tilojen uusimisen sekä aulatilojen pintaremontin. Kustannusarvio näiden töiden osalta on 134.300,00 euroa. Tähän korjaustyöhön on ajateltu siirtää määräraha kaavateiden korjauksesta, johon on varattu 175.000,00 euroa. Tällä investointirahalla saadaan Mäntykodin korjaukset suoritettua ja näillä toimenpiteillä saadaan rakennuksen elinkaarta jatkettua ainakin 20 vuotta.

Kassatien ja Hyväriläntien korjaustoimenpiteet siirretään vuoden 2020 investointiosaan. Mikäli korjaukseen varatusta investointirahasta jätetään Hyväriläntien suunnitteluun 20.000,00 euroa, voidaan korjaussuunnitelma laatia talvella 2019 – 2020 ja palvelukeskuksen korjaukseen siirtää 155.000,00 euroa. Lisämäärärahalle ei näin ollen olisi tarvetta.

Tekninen lautakunta 29.8.2019 § 56
Kunnanhallitus 16.9.2019 § 132
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 35

(valmistelija: vs. tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928)

Esitys: Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle määrärahasiirtoja seuraavasti:

Koivukodin tuulikaappiin varatusta määrärahasta siirretään 22.000,00 euroa vainajakylmiön rakentamiseen. Loppuraha 8.000,00 euroa siirretään Mäntykodin sisäilmaremontin tarpeisiin.

Kaavateiden korjaukseen varatuista investointirahoista siirretään 155.000,00 euroa Mäntykodin remonttiin ja jätetään Hyväriläntien korjaussuunnitteluun 20.000,00 euroa. Kassatien osalta on valmiit korjaussuunnitelmat olemassa, jotka päivitetään.

Päätös: Lautakunta hyväksyi esityksen

Khall § 132

Valmistelija kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 720 9047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi teknisen lautakunnan esittämät, talousarviomuutoksena tehtävät määrärahasiirrot vuoden 2019 talousarvion investointiosaan.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kvalt § 35

Päätös:

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 26
Kunnanhallitus 16.9.2019 122
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 36

SOSIAALIASIAMIEHEN KERTOMUS VUODELTA 2018, TUUSNIEMI

Sosltk 29.8.2019 § 26 Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (2000/812) 24 §:n mukaan sosiaaliasiamiehen tehtävänä on seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain selvitys. Sosiaaliasiamies Antero Nissinen on toimittanut Tuusniemen kunta koskevan sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2018.

Tuusniemen sosiaalipalveluihin liittyviä yhteydenottoja asiamiehelle tuli vuoden 2018 aikana yhteensä 13 (vuonna 2017 6, vuonna 2016 29 ja vuonna 2015 33). Eniten yhteydenottoja tuli lastensuojeluun liittyen ja ne liittyivät palvelun toteutukseen. Vuosittainen vaihtelu yhteydenottomäärissä asiamieheen saattaa olla varsinkin pienemmissä kunnissa suuri.

Kuntakyselyn perusteella muistutuksia ja oikaisuvaatimuksia päätöksiin tehdään vähäinen määrä. Asiakas saa aina halutessaan henkilökohtaisen tapaamisajan ja se pystytään järjestämään noin kolmen arkipäivän kuluessa. Tämä työntekijöiden hyvä tavoitettavuus on varmasti vähentämässä oikaisuvaatimusten ja muistutusten määrää.

Palveluista eniten yhteydenottoja tuli lastensuojelua koskien. Yleensä lastensuojeluun liittyvät yhteydenotot vaativat myös asiamieheltä ison määrän selvittelyä ja ovat monimutkaisia ja monisäikeisiä. Yleisesti toimialueena onnistunut lastensuojelu vaatii pysyviä työntekijöitä, erityisosaamista ja työntekijän mahdollisuutta suunnata työpanosta lapselle, perheelle ja usein varsin laajalle yhteistyöverkostolle. Mikäli nämä edellytykset eivät täyty, ongelmia saattaa syntyä inhimillisestä, juridisesta ja taloudellisesta näkökulmasta katsottuna. Kuntakyselyn mukaan lastenasioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä oli hoidettavana keskimäärin 24:n lapsen asiat. Lastensuojeluilmoitusten määrä vuonna 2018 oli 95 ja sosiaalihuollon tarpeen arviointipyyntöjä oli 1. Kunnasta oli vuoden aikana puuttunut sosiaalityöntekijän panosta lähes kahden kuukauden ajan. Kuntakyselyn mukaan vaihtuvuus on iso, lastensuojelun työntekijöiden rekrytointiin liittyy haastetta ja kuntaan on useaan kertaan haettu työntekijää. Rekrytoinnin yhtenä haasteena on palkan pienuus suhteessa työnvaativuuteen.

Asiamiehen ja kunnan välinen yhteistyö asioiden selvittämisessä on ollut toimivaa. Lastensuojelun työvoiman varmistaminen ja vanhuspalveluiden haasteet nousevat huolina esille.

Asiamiehen toiminta-alue on iso ja palvelun piirissä on erilaisia kuntia ja erilaisia tapoja tuottaa samoja palveluita. Tästä syystä asiamieheen otetaan yhteyttä monissa eri tilanteissa ja ongelmassa. Toiminta-alueen kuntien välistä vertailua ei ole tehty, eikä se todennäköisesti toisi juurikaan lisäarvoa, koska kuntien koko ja

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 26
Kunnanhallitus 16.9.2019 122
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 36

tilanteet eroavat toisistaan. Oheen on poimittu koko toiminta-alueelta nousseita huomioita sosiaalihuollon palveluita koskien.

1. Kaikissa sosiaalipalveluissa tärkeää on asiakkaan kunnioittava kohtaaminen ja palveluista kertominen asiakkaalle ymmärrettävällä tavalla. Palveluista pitää antaa realistinen kuva. Tämä vähentää asiakkaan turhia odotuksia, pettymyksiä ja valituk-sia.
2. Pitkittyneissä ongelmatilanteissa korostuvat asiakkaan hyvä kohtaaminen ja kuuntelu, perusteellinen asian selvittäminen, perustelujen selkeys, asioiden selkeä kirjaaminen ja yhteinen suunnitelma jatkosta. Lisäksi asiaa edistää usein esimiehen mukanaolo, mahdollisten virheiden myöntäminen ja muiden mukanaolevien toimijoiden huomioiminen ja ottaminen mu-kaan.
3. Asiakkaiden oikeutena on saada pyydettyä heitä koskevat asiakirjat. Kunnassa on tärkeää olla selkeä prosessi sen suh-teen miten ja mitä asiakirjoja annetaan, kenelle ja kuka päät-tää asiakirjojen antamisesta ja kieltäytymisestä niiden antami-sesta.
4. Oma- ja valvontasuunnitelmat on tärkeää pitää ajan tasalle ja kun-talaisten saataville. Parhaimmillaan oma- ja valvontasuunnitelmat muodostavat hyvän pohjan työn kehittämiselle ja ovat merkit-tävä sisäisen ja ulkoisen valvonnan työkalu.
5. Voisiko kuntayhteistyöllä löytyä lastensuojeluun konsultaa-tiojärjestelmä, jolla varmistettaisiin riittävä tuki kaikkien kuntien lastensuojelutyöntekijöille?

Valmistelija: sosiaalijohtaja Eeva Seppänen, puh. 044 720 9049

LIITE: Sosiaali- ja potilasasiamiehen kertomus 2018,
Tuusniemi

Sosiaalijohtajan päätösehdotus:

Sosiaalilautakunta merkitsee sosiaali- ja potilasasia-miehen kertomuksen tiedoksi ja antaa sen tiedoksi edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Sosiaalihuollon toimintayksiköt velvoitetaan käsittele-mään sosiaali- ja potilasasiamiehen kertomus ja teke-mään kehittämissuunnitelmat tarvittaviksi toimenpi-teiksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sosiaalilautakunta 29.8.2019 § 26
Kunnanhallitus 16.9.2019 122
Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 36

Khall § 122

Valmistelija: kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee sosiaali- ja potilasasiamiehen raportin vuodelta 2018 tietoonsa saaneeksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kvalt § 36

Päätös:

Kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 37

MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Kvalt § 37

Käsitellään muut mahdolliset asiat.